

Název a adresa školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, Opava, 746 01
Název operačního programu:	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.5
Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0129
Název projektu	SŠPU Opava – učebna IT
Typ šablony klíčové aktivity:	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (20 vzdělávacích materiálů)
Název sady vzdělávacích materiálů:	CJ I
Popis sady vzdělávacích materiálů:	Český jazyk I, 1. ročník
Sada číslo:	C–09
Pořadové číslo vzdělávacího materiálu:	06
Označení vzdělávacího materiálu: (pro záznam v třídní knize)	VY_32_INOVACE_C–09–06
Název vzdělávacího materiálu:	Funkce slohového projevu
Zhotoveno ve školním roce:	2011/2012
Jméno zhotovitele:	Mgr. Šárka Šmehýlová

Funkce slohového projevu

Základní funkce je **funkce dorozumívací**. Kromě této funkce se nachází v projevech funkce další.

Podle tohoto kritéria rozlišujeme několik typů slohových projevů, které nazýváme **funkční styly**.

Některé funkční styly mají pouze funkci základní, jiné mají funkcí více.

Přehled funkčních stylů

1) Styl prostěsdělovací (běžně dorozumívací)

Funkce – výměna informací každodenního života.

Útvary:

- a) mluvené;
- b) psané – běžná zpráva, inzerát, jednoduché vyprávění, kuchařský recept, poštovní poukázka apod.

Jazykové prostředky – spisovné, hovorové, nespisovné.

2) Styl publicistický

Funkce – informační, přesvědčovací, získávací.

Útvary:

- a) mluvené;

b) psané.

Mívají často znaky stylů: prostěsdělovacího (zprávy), odborného, uměleckého (fejeton).

3) Styl řečnický

Funkce – propagační, agitační, informační.

Útvary: veřejná řeč, projev, proslov, přednáška, diskuse. Jsou zpravidla určeny k poslechu.

Jazykové prostředky-zpravidla spisovné.

4) Styl odborný

Funkce – poznávací, odborná.

Útvary:

- a) mluvené;
- b) psané.

Podle míry odbornosti je dělíme:

- vědecké;
- populárně – naučné;
- učební.

Jazykové prostředky- vždy spisovné.

5) Styl administrativní

Funkce- odborná, řídící a správní.

Útvary: strukturovaný životopis, úřední dopisy, objednávky, různé formuláře apod.

Většina útvarů má formu písemnou s předtištěným textem.

Jazykové prostředky – vždy spisovné.

6) Styl umělecký

Funkce – estetická.

Umělecké útvary existovaly ještě před vznikem písma. Předávaly se ústně z generace na generaci.

Jazykové prostředky – spisovné i nespisovné.

Praktická část

Uvedte, pro které slohové oblasti jsou uvedené slohové útvary typické:

projev, blahopřání k sňatku, recept na bábovku, báseň, žádost o uvolnění z vyučování, zpráva, inzerát, objednávka, SMS, proslov, fejeton, reklama, návod.

Určete funkční styl výňatku, posuďte jazykové prostředky a funkci výňatku.

a)

Já, robot je soubor devíti sci-fi povídek od Isaaca Asimova, který byl poprvé publikován vydavatelstvím Gnome Press roku 1950 v nákladu 5 000 výtisků. Povídky se původně objevovaly v amerických časopisech Super Science Stories a Astounding Science Fiction v letech 1940 až 1950. Ačkoliv mohou být povídky čteny zvlášť, sdílejí motiv interakce lidí, robotů a morality a dohromady tvoří příběh Asimovy fiktivní historie robotiky.

(www.cswikipedia.org)

b)

Pan Vojtíšek byl žebrák. Čím byl předtím, to nevím. Ale žebrákem musil být dle toho, jak byl po Malé Straně znám, již dlouho, a podle svého zdraví mohl jím být ještě dlouho, vypadal jako buk (...).

Divné zvěsti začaly se najednou šourat Malou Stranou. A koho se dotkly, škrabal se za uchem. „Pan Vojtíšek,“ znělo často v rozpacích a za chvíli zas jsi slyšel: „Pan Vojtíšek!“

(Jan Neruda: Malostranské povídky)

Seznam použité literatury

- Martinková, V.: *Český jazyk 1 pro střední školy*. 2. upravené vydání. Praha: Trizonia, 1995. ISBN 80-85573-56-3.
- Sochrová, M.: *Český jazyk v kostce pro střední školy*. 2. vydání. Havlíčkův Brod: Fragment, 1999. ISBN 80-7200-338-0.